

Ochrona różnorodności biologicznej staje się jednym z istotnych społecznych i politycznych celów mającym zapewnić stabilność środowiska naturalnego jako niezbędną dla egzystencji człowieka. W Europie, rośliny leśne stanowią blisko 60% wszystkich gatunków roślin (Diekmann i in. 2008). W dobie synantropizacji zagrożone stają się gatunki stenotopowe oraz endemity, a gatunki obce rozprzestrzeniają się i konkurują z rodzimymi. Rozpoznanie czynników sprzyjających zachowaniu gatunków wrażliwych jest podstawą skutecznych działań zapobiegających utracie bogactwa gatunkowego.

Badania prowadzone na gruntach pogórnich wskazują, że wprowadzony gatunek drzewa odgrywa istotną rolę w kształtowaniu różnorodności gatunkowej (Frouz i in. 2001; Rawlik i in. 2018a). Dobór składu gatunkowego nowych drzewostanów, zarówno na gruntach porolnych, przemysłowych jak i w ramach odnowień drzewostanów na gruntach leśnych może mieć istotne znaczenie dla zachowania różnorodności gatunkowej. Dość kontrowersyjne są opinie, że grunty pogórnice wraz z powstającymi tam ekosystemami leśnymi są bardziej różnorodne niż lasy seminaturalne, m.in. ze względu na większą mozaikowość i zróżnicowanie utworów glebowych (Krzaklewski i in. 2016). Ponadto znane są doniesienia o stwierdzaniu rzadkich gatunków roślin na obszarach pogórnich, przypuszczalnie ze względu na niewielką koncentrację azotu, a co za tym idzie słabszą konkurencję ze strony gatunków nitrofilnych (Rawlik 2021; Ziemer 2013). Oba te aspekty dotąd nie doczekały się naukowej weryfikacji.

Literatura

Diekmann M. i in. 2008. *Plant Biosystems - An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology* 142(3), 584-593.

Frouz J. i in. 2001. *Ecological Engineering* 17, 275-284.

Krzaklewski W. i in. 2016. IX międzynarodowy kongres Górnictwo węgla brunatnego: Bełchatów, 11-13 kwietnia 2016 r. pp. 285-292.

Rawlik M. 2021. *Przyroda Polska* 11, 22-23.

Rawlik M. i in. 2018. *Forest Ecology and Management* 409, 541-551.

Ziemer B. 2013. *Dzikie Życie* 7-8, 229-230.